

การควบคุมตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ว่าที่ร้อยตรี ไพโรจน์ นวนุช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชา นิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๖

002210

I16817059

Securities Exchange Control in Thailand

Acting sub-lieutenant Bhairote Navanuja

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Law

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การควบคุมตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

โดย

ว่าที่ร้อยตรี ไพโรจน์ นวนนุช

แผนกวิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ โสวีไลกุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

Prasit So-wi-lai-kul
.....รักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุประสิทธิ์ มุขนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

Prasit So-wi-lai-kul
.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. อุกฤษ มงคลนาวิน)

Dr. Amorn Jantarasamruang
.....กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร. อมร จันทรสัมบูรณ์)

Prasit So-wi-lai-kul
.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ โสวีไลกุล)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การควบคุมตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ชื่อนิสิต ว่าที่ร้อยตรี ไพโรจน์ นวานุช
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ โสวิไลกุล
แผนกวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา ๒๕๒๐

บทคัดย่อ

แหล่งเงินทุนของธุรกิจต่าง ๆ หรือ ตลาดเงินทุน หรือที่เรียกกันว่า ตลาดการเงิน ประกอบด้วยตลาดการเงิน ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนระยะสั้น และตลาดทุน ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนระยะยาว ซึ่งในที่นี้จะศึกษาเฉพาะเรื่องตลาดทุนเท่านั้น

ตลาดทุน หมายถึงแหล่งระดมเงินทุนระยะยาวที่ผู้ประกอบการสามารถแสวงหาเงินทุนเพื่อนำไปใช้ในการก่อตั้งหรือขยายกิจการซึ่งเป็นการลงทุนที่ต้องใช้เงินเป็นจำนวนมากและเป็นระยะเวลานาน โดยการหา หุ้ทุน หุ้ทุน พันธบัตร หรือโดยการกู้ยืมโดยตรง ขณะเดียวกันก็เป็นแหล่งที่มหาชนนำเงินมาลงทุนซื้อหุ้น หุ้ทุน พันธบัตร หรือให้กู้ยืมโดยตรงเพื่อให้ได้ผลประโยชน์ตอบแทนในรูปของดอกเบี้ย เงินปันผล หรือกำไรส่วนทุน คนถึงพอใจ ดังนั้น ตลาดทุนจึงเป็นส่วนหนึ่งของระบบการเงินที่ช่วยให้มีการระดมเงินออมจากประชาชนทั่วไปและธุรกิจมาใช้ประโยชน์เพื่อการลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญอย่างหนึ่งสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

สำหรับในประเทศไทยนั้น พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๓ ก็เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของรัฐในอันที่จะพัฒนาระบบการอุตสาหกรรมของ ประเทศให้เป็นไปตามเป้าหมาย ทั้งนี้ โดยมุ่งถึงเศรษฐกิจโดยรวมของชาติเป็น สำคัญ และในขณะเดียวกันรัฐก็ต้องคุ้มครองประชาชนผู้ออมซึ่งได้นำเงินออมมาลงทุนใน หลักทรัพย์ ซึ่งก็เป็นหน้าที่โดยตรงของรัฐด้วย

สาระสำคัญในพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๓ คือ การควบคุมตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งความจำเป็นในการควบคุมตลาดหลักทรัพย์ที่มีอยู่ ๒ ประการ คือ ประการแรกเป็นเหตุผลทางด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชาติ ความ มั่นคงทางเศรษฐกิจของชาตินั้นเป็นวัตถุประสงค์โดยส่วนรวมของรัฐ ทั้งนี้ เพราะเหตุ ว่าการดำเนินการตลาดหลักทรัพย์ทำให้เกิดการระดมทุนจากเงินออมของประชาชน ไปใช้เพื่อการลงทุนอันจะทำให้รายได้ประชาชาติสูงขึ้น อันมีผลแก่การเศรษฐกิจของ ประเทศเป็นส่วนรวม ประกอบกับตลาดหลักทรัพย์เป็นสถาบันที่มีกลไกทางการเงินที่มี ลักษณะเป็นศูนย์กลางสำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์ เป็นกลไกที่ช่วยรักษาระดับราคาหลัก ทรัพย์ให้เหมาะสม เป็นเครื่องมือที่ช่วยปรับราคาหลักทรัพย์ให้ใกล้เคียงกับมูลค่าที่ควร ลงทุนโดยการกำหนดราคาที่เป็นธรรม ส่วนประการที่สองนั้น เป็นเหตุผลทางด้านเอกชน คือ การควบคุมตลาดหลักทรัพย์นั้นเป็นไปเพื่อการให้หลักประกันแก่ประชาชนผู้ออม การ ที่เงินออมของประชาชนที่ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์และถูกนำไปใช้ในการระดมทุนนั้นสามารถ ที่จะดำรงอยู่ได้ และอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าของหลักทรัพย์อย่างสูงสุด หรือกล่าวอีก นัยหนึ่ง คือ ความต้องการที่จะให้ประชาชนผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์อย่างสูงสุด หรือกล่าว อีกนัยหนึ่ง คือ ความต้องการที่จะให้ประชาชนผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ต้องประสบผลการ เสียงภัยน้อยที่สุด ซึ่งวิธีการ เช่นนี้จะมิขึ้นได้ก็แต่ด้วยอาศัยกลไกของกฎหมายอันได้แก่ กฎหมายว่าด้วยตลาดหลักทรัพย์นั่นเอง

สำหรับการควบคุมตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๗ นั้น มีกลไกในการควบคุม คือ ควบคุมคุณสมบัติ
ของหลักทรัพย์ ควบคุมคุณสมบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิก ควบคุมการดำเนินงาน
ของตลาดหลักทรัพย์ และควบคุมการกำกับดูแลและการตรวจสอบกิจการหลักทรัพย์ ซึ่งการ
ควบคุมเหล่านี้เป็นการควบคุมโดยตรง นอกจากนี้ กิจการตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย
นั้นยังต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายอื่นอีกด้วย

โดยเหตุที่กิจการของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ยังเป็นของใหม่ที่ทุกฝ่าย
ต่างก็ตระหนักถึงความสำคัญและได้ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก การศึกษาถึงการควบคุม
ตลาดหลักทรัพย์ในต่างประเทศก็ถือได้ว่าเป็นของจำเป็น ซึ่งการศึกษาถึงการควบคุม
ตลาดหลักทรัพย์ในต่างประเทศอาจนำผลที่ได้มา เปรียบเทียบกับการควบคุมตลาดหลักทรัพย์
ในประเทศไทย เพื่อที่จะได้ในการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ในโอกาส
ต่อไป

Thesis Title Securities Exchange Control in Thailand
Name Acting sub - lieutenant Bhairote Navanuja
Thesis Advisor Assistant professor Prasit Kovilaikool
Department Law
Academic Year 2521

ABSTRACT

The source of capital for business and industry or the Securities Market, or to call it by another name, the Financial Market, consists of the Money Market which is the source of short - term capital and the Capital Market which is the source of long - term capital.

The Capital Market means the place where businessmen and industrialists can acquire capital for the establishment or expansion of the business which requires an investment of a large sum of money over a long period of time, by the issue of stocks and shares, debentures, bonds, or by raising loan directly. At the same time the Capital Market is also a place where the public can invest its savings by the purchase of stocks and shares, debentures, bonds, or by direct lending, for the purpose of getting a return on the investment in the

forms if interests, dividends, or capital gain, whatever it desires. The Capital Market, therefore, is part of the financial system which enables the savings of the public and business to be mobilized for the purpose of investment in industry and business, which is an important foundation in the development of the national economy.

In Thailand, the Securities Exchange of Thailand Act, B.E. 2517, is an instrument of the State for the purpose of developing the nation's industry in accordance with the aims and objectives of the National Economic Development Plan. The main objective of the establishment of the Securities Exchange of Thailand is to enable capital to be mobilized and employed for the purposes of developing the national economy in general. The State, at the same time, must provide adequate protection to the public who invests its savings in securities, so as to give the public a confidence in the securities Exchange, and which is the duty of the State to do so.

The important provisions of the Securities Exchange of Thailand Act B.E. 2517 are for the control of the Securities Exchange. The necessity of controlling the Securities Exchange are twofolds, the first one is to provide for the national economic stability. The national economic stability is the general objective of the State because the main business transacted in the Securities Exchange is the mobilization of savings from

the public for the purpose of investment which in consequence will lead to the increase in the National Per Capita Income and the beneficial effect on the National economy as a whole. Moreover, the Securities Exchange is the financial institution with a machinery to make it the centre for transaction in securities, a machinery to keep the price of securities stable and reasonable, and a machinery to adjust the price of securities in conformity with the realistic economic situation and with the possible choices of investment available by prescribing a fair price for each securities. The second one is mainly private that is, there must be a control of the Securities Exchange in order to provide insurance to the saving public, the investment by the public of the savings in Securities which enables capital to be mobilized for whatever purposes, shall not be easily loss through fraud or dishonesty, and to give the securities holders, the maximum possible return on their investment, or in other words, the public who has invested their savings in securities shall only face the least possible financial risks. To achieve these purposes, the State decides to use the machinery of the law, that is the Securities Exchange of Thailand Act B.E. 2517.

The machinery for the control of the Securities Exchange of Thailand Act B.E. 2517 is to control the qualification of Securities allowed for quotations in the Securities Exchange; the qualification, duties and responsibilities of the members; the business of transaction in securities; and finally the supervision

and inspection of the securities business. This is the direct control and, in addition to it, the Securities business of the Securities Exchange of Thailand must conform to the provision of other laws.

Even though the securities business of the securities Exchange of Thailand is very new, all parties, however, realize its importance and this has given rise to intense interest. The study of the control of the securities Exchange in foreign countries is very necessary because the system of control in foreign countries can be compared with that in this country. The comparison will help in the development of the Securities Exchange of Thailand in the future.

กิติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ท่านศาสตราจารย์ ดร. อมร จันทรมบูรณ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา และรองศาสตราจารย์ ดร. อุกฤษ มงคลนาวิน คณบดี คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการเขียนวิทยานิพนธ์ และได้สละเวลาเป็นธุระตรวจวิทยานิพนธ์ในเวลาดังกรณีจนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลงด้วยดี

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ โสภีโตกุล อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งเป็นผู้ให้คำปรึกษา ตลอดจนตรวจแก้และแนะนำ ซึ่งได้กระทำในระยะเวลาที่กระชั้นชิดอย่างยิ่ง

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาบดี สัตตบุศย์ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการพิมพ์วิทยานิพนธ์ ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือเกี่ยวกับกำหนดเวลา และการสอบวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดีตลอดมา และขอขอบคุณ นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศักดิ์ นายสุทธิชัย จิตรวานิช นายกมลมิตร วุฒิจำนงค์ และคุณเพ็ญพรรณ วงศ์สวัสดิ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการเขียนวิทยานิพนธ์เล่มนี้จนสำเร็จลงด้วยดี

ท้ายที่สุดผู้เขียนขอขอบคุณ นมอ. นพพร ปรีวรณ เป็นอย่างยิ่งที่ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เขียนตลอดจนเป็นธุระค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ	๘

บทที่

๑. บทนำ.....	๑
๒. ประวัติของตลาดหลักทรัพย์.....	๓
ก. ความหมายของตลาดหลักทรัพย์	๓
ข. ความหมายของตลาดหลักทรัพย์ตามพระราชบัญญัติ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๔	๓
ค. ความสัมพันธ์ระหว่างคำว่า ตลาดเงิน ตลาดทุน และตลาดหลักทรัพย์	๑๐
๑. ตลาดเงิน	๑๐
๒. ตลาดทุน	๑๑
ง. ประวัติความเป็นมาของการค้าหลักทรัพย์ในต่าง ประเทศ	๑๓
จ. วิวัฒนาการของการค้าหลักทรัพย์ในประเทศไทย..	๑๖
๑. อุปสรรคการพัฒนาตลาดทุนในประเทศไทย	๑๘

๒. ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหาในการพัฒนาตลาดทุน ๑๙

๓. ความมุ่งหมายของการค้าหลักทรัพย์ ๒๔

๓. ความจำเป็นในการควบคุมตลาดหลักทรัพย์ ๒๖

 ๑. เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ๒๖

 ก. นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ ๒๗

 ข. วัตถุประสงค์ทางเศรษฐกิจของชาติ ๒๘

 ค. บทบาทของรัฐบาลในการดำเนินการทางเศรษฐกิจ ๒๙

 ง. เหตุที่รัฐบาลจำต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับดำเนินการทางเศรษฐกิจ ๓๐

 จ. การขยายขอบเขตการวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจส่วนเอกชน ๓๒

 ฉ. การพัฒนาการค้าเอกชนสาขาสถาบันการเงินในประเทศไทย ๓๓

 ๒. เป็นการให้หลักประกันแก่ประชาชนผู้ออม ๓๔

๔. การควบคุมตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตามพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๗ ๓๗

 ความเบื้องต้น ๓๗

 ความหมายของการควบคุม ๓๗

 การควบคุมการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ ๓๘

 คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ ๕๓

๑. การควบคุมโดยมหาชน	๕๔
๒. การควบคุมโดยการสอบบัญชี	๕๗
การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์	๕๘
ก. การควบคุมตัวตลาดหลักทรัพย์	๕๘
ข. การควบคุมหลักทรัพย์ที่นำมาซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์	๕๘
การกำกับตลาดหลักทรัพย์	๖๘
ก. ความหมาย	๖๘
ข. การกำกับโดยรัฐมนตรีตามกฎหมายอื่น	๖๘
ค. ผู้มีอำนาจกำกับและดูแล	๗๐
ง. การมอบอำนาจ	๗๐
จ. อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่	๗๐
ฉ. มาตรการป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดแก่เศรษฐกิจของประเทศ	๗๑
ช. เงื่อนไขในการใช้มาตรการป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดแก่เศรษฐกิจของประเทศ	๗๒
ญ. คณะที่ปรึกษาตลาดหลักทรัพย์	๗๔
บทกำหนดโทษ	๗๗
๕. การควบคุมตลาดหลักทรัพย์ตามกฎหมายอื่น	๗๘
การควบคุมตลาดหลักทรัพย์โดยทางอ้อม	๗๘
ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๘ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕	๘๐

การควบคุมตลาดหลักทรัพย์ในลักษณะการส่งเสริม	๘๖
ก. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๒๑	๘๗
ข. พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๑๘	๘๘
ค. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐	๘๙
ง. ร่างพระราชบัญญัติวิธีขึ้นทะเบียนหลักทรัพย์ พ.ศ. ...	๙๐
๖. การควบคุมตลาดหลักทรัพย์ตามกฎหมายต่างประเทศ	๙๔
การควบคุมตลาดหลักทรัพย์ในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน...	๙๕
ก. การพัฒนาเศรษฐกิจและการค้าหลักทรัพย์ใน สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน	๙๖
ข. ประวัติการพัฒนาคาตลาดหลักทรัพย์ในเยอรมัน...	๑๐๑
ค. การควบคุมตลาดหลักทรัพย์ของเยอรมัน	๑๐๓
๑. ความจำเป็นและความต้องการของตลาด หลักทรัพย์	๑๐๓
๒. สำคัญของ The Stock Exchange Law of 1896	๑๐๓
๓. สำคัญของ The Stock Exchange Law of Amendment of 1903	๑๐๕
ง. การควบคุมตลาดหลักทรัพย์ตามกฎหมายอื่น...	๑๐๗

การควบคุมตลาดหลักทรัพย์ในประเทศญี่ปุ่น	๑๑๐
ก. การพัฒนาเศรษฐกิจและการค้าหลักทรัพย์ในประเทศญี่ปุ่น	๑๑๐
ข. การพัฒนาตลาดทุนในประเทศญี่ปุ่น	๑๑๑
๑. สถาบันการเงินที่เป็นธนาคาร	๑๑๒
๒. สถาบันการเงินที่มีธนาคาร	๑๑๒
ค. การควบคุมตลาดหลักทรัพย์ของประเทศ.....	๑๑๒
๑. ตลาดหลักทรัพย์หลัก.....	๑๑๓
๒. ตลาดหลักทรัพย์รอง.....	๑๑๔
การควบคุมตลาดหลักทรัพย์ในประเทศสหรัฐอเมริกา...	๑๑๕
ก. การพัฒนาเศรษฐกิจและการค้าหลักทรัพย์ในอเมริกา	๑๑๕
ข. การพัฒนาตลาดทุนในสหรัฐอเมริกา	๑๑๖
ค. การควบคุมตลาดหลักทรัพย์ของอเมริกา ...	๑๑๘
การควบคุมตลาดหลักทรัพย์ในประเทศสหราชอาณาจักร	๑๒๐
ก. การพัฒนาเศรษฐกิจและการค้าของสหราชอาณาจักร	๑๒๑
ข. การพัฒนาตลาดทุนในสหราชอาณาจักร	๑๒๑
ค. การควบคุมตลาดหลักทรัพย์ของสหราชอาณาจักร	๑๒๒
๑. การซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์	๑๒๓
๒. หน้าที่จะนำมาซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์	๑๒๔
๓. Board of Trade.....	๑๒๓

๔. Government's Broker.....	๑๒๗
๕. กระทรวงการคลัง.....	๑๒๗
๓. สรุปลการควบคุมตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	๑๒๘
บรรณานุกรม	๑๓๕
ภาคผนวก	๑๔๒
ประวัติผู้เขียน	๑๕๘

รายการตารางประกอบ

	หน้า
ตารางที่ ๑.	๕
ตารางที่ ๒.	๑๘
ตารางที่ ๓.	๒๑
ตารางที่ ๔.	๑๐๒